

Economie van Het Nieuwe Telen

Bijeenkomst Gerbera
10 november 2010

Marcel Raaphorst   Wageningen UR Glastuinbouw

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap **Tuinbouw**
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Kas als Energiebron

Inhoud

- Inleiding
- Hoe wordt warmte opgewekt?
- Case HNT voor Gerbera
- Saldo van baten en kosten
- Gevoeligheidsanalyse
- Conclusies

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap **Tuinbouw**
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Inleiding

- Het Nieuwe Telen bij Gerbera: 5 stappen (7)
  - vocht afvoeren; geen minimum buis
  - isoleren: vaker schermen
  - telen met natuur
  - luchtbeweging
  - luchtbevochtiging
- Geen koeling of warmte-oogst
- Geen opslag van warmte en koude

WAGENINGEN UR
For quality of life

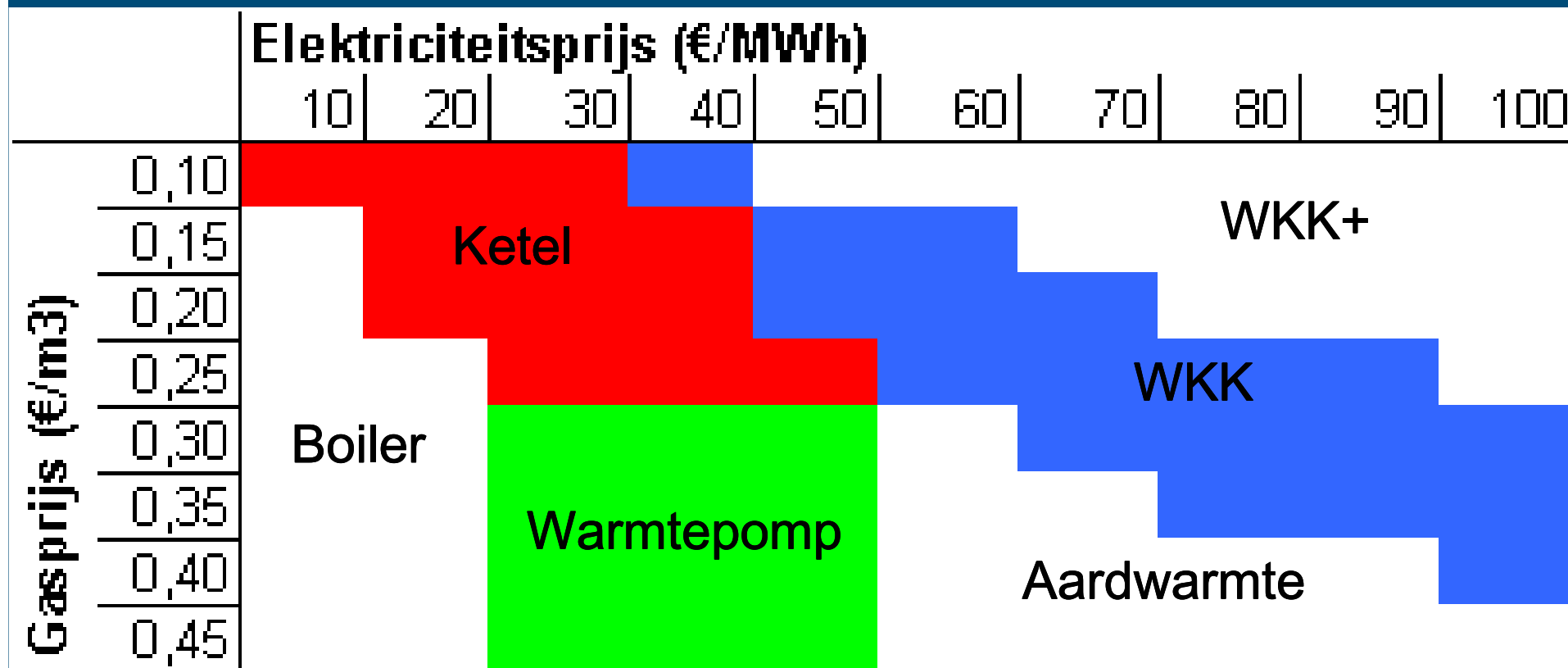
Productschap Tuinbouw
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Hoe wordt warmte geproduceerd?

Uitgangspunten economische evaluatie HNT

- Gas: 20 ct/m³ (commodity)
- Elektriciteit: verkoop: 6,0 ct/kWh (peak)
inkoop: 8,0 ct/kWh (peak)
- Stimuleringsregelingen:
  - MEI: 40% subsidie op buitenluchtaanzuiging i.c.m. 2e scherm
  - IRE: 25% subsidie op afzonderlijke componenten HNT

WAGENINGENUR
For quality of life

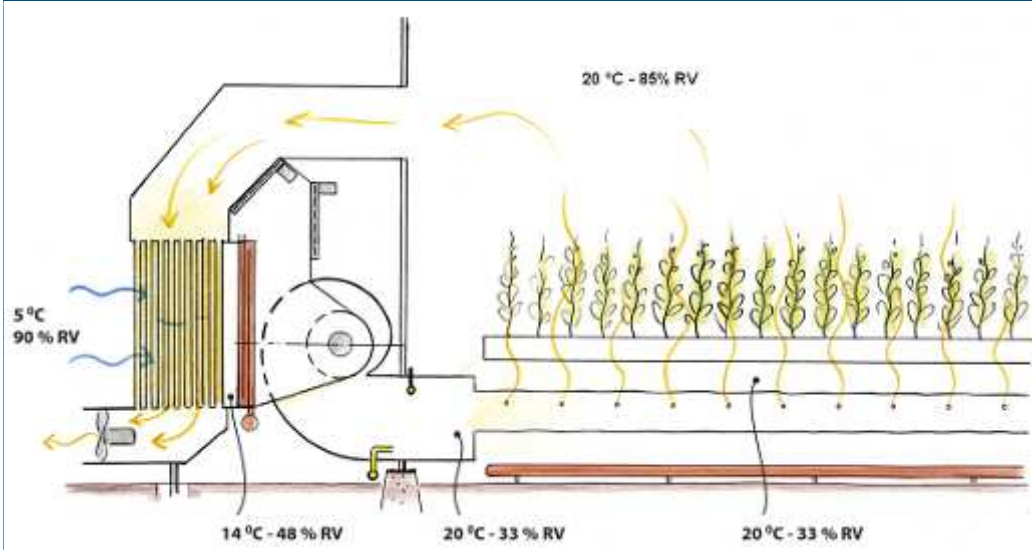
Productschap Tuinbouw
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

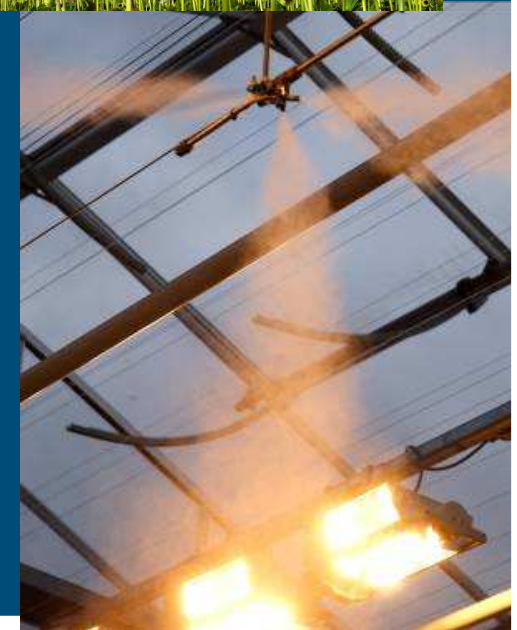
Systeemonderdelen HNT

↑ Schermen↑
Buitenluchtaanzuiging

← Nivolator

Verneveling →

Investing systeemonderdelen

	Investing €/m ²	Jaarkosten (afschrijving+ onderhoud+rente) €/m ²
<ul style="list-style-type: none"> • Buitenluchtaanzuiging, licht verwarmen en distributie • Nivolator ipv recirculatievent. • Kleinere WKK 	6 2 -4	0,70 0,25 -0,80
Totale investeringskosten	6	0,15
- -25% IRE subsidie	4	-0,05
- -40% MEI subsidie	3	-0,20

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap Tuinbouw
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Energiegegevens

	Referentie	Variant HNT
Energiebehoefte		
- warmte (MJ/m ²)	900	700
- elektra (kWh/m ²)	74	77
Capaciteit WKK (W _e /m ²)	41	30
Energiegebruik		
- gas (m ³ /m ²)	51	38
- elektra (kWh/m ²) inkoop	6	11
- elektra (kWh/m ²) verkoop	98	54

Saldo t.o.v. referentie

(€/m²)

extra investeringskosten	0,15
energiebesparing	0,05
extra opbrengsten	0,0
Saldo van baten en kosten (excl. subsidie)	-0,10

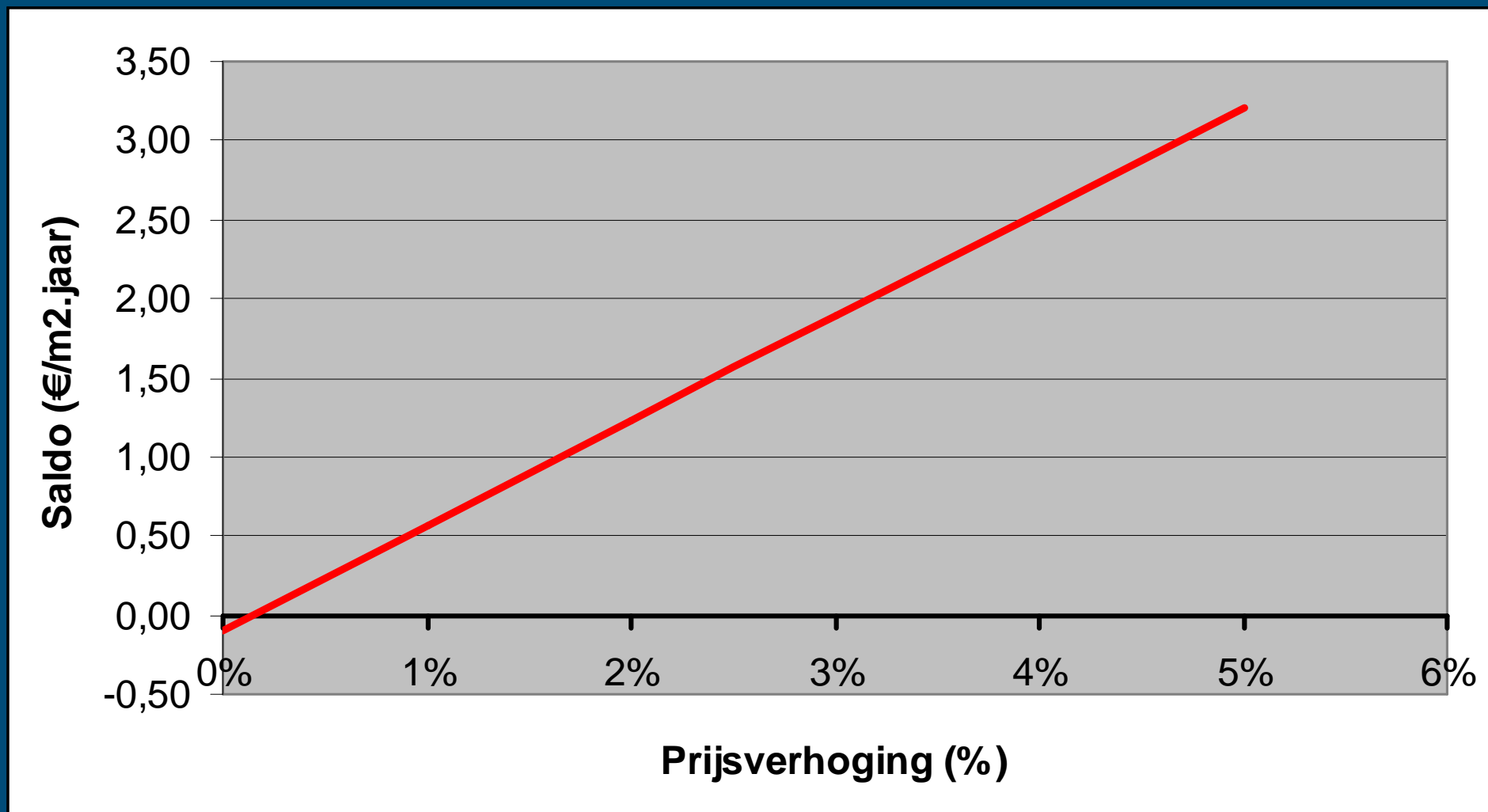
Gevoeligheid voor prijzen gas en elektra

- Lage elektraprijs gunstig voor HNT
- Hoge elektraprijs gunstig voor WKK

		elektriciteitsprijs levering peak (€/kWh)				
		0,040	0,050	0,060	0,070	0,080
Gasprijs (€/m ³)	0,10	-0,35	-0,85	-1,35	-1,85	-2,35
	0,15	0,25	-0,25	-0,70	-1,20	-1,70
	0,20	0,90	0,40	-0,10	-0,60	-1,10
	0,25	1,55	1,05	0,55	0,05	-0,45
	0,30	2,15	1,65	1,15	0,65	0,20

Gevoeligheid voor opbrengst

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap Tuinbouw
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Conclusies HNT voor Gerbera

- HNT (stap 1-5) biedt economisch perspectief
  - Bedrijfsspecifieke situatie
  - Optimalisatie van teeltconcept
- Rendement sterk afhankelijk van
  - energieprijzen
  - verbetering kwaliteit (prijs)
- Rendement licht afhankelijk van MEI of IRE subsidie
- Zeker interessant voor bedrijven zonder WKK

Bedankt voor uw aandacht

Deze projecten zijn mogelijk gemaakt door
Kas als Energiebron, Ministerie van EL&
en Productschap Tuinbouw

© Wageningen UR

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap **Tuinbouw**
Voor een bloeiende zaak

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Kas als Energiebron